

Mieszkałam w Londynie trzy lata temu.

I lived in London three years ago.

Lesson 18, Topic: I lived in London three years ago.

Lekcja 18, Temat: Mieszkałam w Londynie trzy lata temu.

Hello!

Witam Cię bardzo serdecznie już po raz trzeci!

Przygotowałam dla Ciebie na dzisiaj... podróż w czasie. Najpierw cofniemy się do poprzedniej lekcji - będziesz mógł powtórzyć sobie przerobiony ostatnio materiał. Potem wyruszymy w dalszą drogę.

Przystanek pierwszy - powtórka

Jak powiedziałbyś po angielsku:

Przepraszam, czy jest w pobliżu apteka?

.....

Przepraszam, jak dojadę na lotnisko?

.....

Supermarket jest po Twojej prawej, między bankiem a komisariatem.

.....

Idź prosto, później skręć w prawo, przejdź przez ulicę i miń szpital.

.....

Park jest naprzeciwko kościoła.

.....

Zobacz odpowiedzi

1. Excuse me, is there a chemist's near here?

2. Excuse me, how can I get to the airport?
3. The supermarket is on your right, between the bank and the police station.
4. Go straight ahead, then turn right, cross the street and go past the hospital.
5. The park is opposite the church.

Gotowy? A zatem zapraszam na pokład wehikułu czasu!

Jak być może domyślasz się po przeczytaniu wstępu, na dzisiejszych zajęciach zajmiemy się czasem przeszłym - a dokładniej *Past Simple*. Nauczysz się też nazywać miesiące i podawać daty, a przy tym określać, kiedy jakieś wydarzenia miały miejsce.

Past Simple

Past Simple to podstawowy czas przeszły. Używamy go, mówiąc o rzeczach, które wydarzyły się w jakimś konkretnym momencie w przeszłości, czyli na przykład dwa dni temu, w zeszłym tygodniu, w roku 2000 czy w maju ubiegłego roku.

Jeśli chodzi o strukturę, to tym razem będzie już trochę inaczej, niż na przykład w przypadku czasu *Present Simple*, gdzie dodawaliśmy typową dla niego końcówkę tylko w III osobie liczby pojedynczej. W *Past Simple* czasowniki będą występować w formie czasu przeszłego niezależnie od osoby.

Czasowniki angielskie dzielą się na regularne i nieregularne. Regularne, którymi zajmiemy się dzisiaj, to te, do których wystarczy dodać końcówkę, jeśli chcemy stworzyć formę czasu przeszłego. W przypadku nieregularnych będziemy musieli zajrzeć do specjalnej tabelki - ale o tym opowiem Ci już następnym razem.

Końcówka czasu przeszłego, którą dodajemy do czasowników, to **-ed**. Na przykład (większość z tych czasowników już znasz):

call / called

dzwonić

clean / cleaned

czyścić

help / helped

pomagać

kiss / kissed

całować

laugh / laughed

śmiać się

listen / listened

słuchać

work / worked

pracować

Oczywiście podobnie jak przy innych końcówkach, tak i tu obowiązują pewne zasady pisowni. Pierwsza z nich jest taka, że jeśli na końcu czasownika jest -e, to nie dodajemy już drugiej takiej samej literki, tylko samo **-d**. Oto przykłady:

close / closed

zamknąć

like / liked

lubić

live / lived

żyć, mieszkać

love / loved

kochać

Druga zasada jest taka, że jeśli czasownik kończy się na **-y**, to, tak jak to bywało już wcześniej, zamieniamy **-y** na „i”, a dopiero potem dodajemy końcówkę **-ed**.

cry / cried

płakać

try / tried

próbować

Jeśli zaś czasownik kończy się na kombinację spółgłoska - samogłoska - spółgłoska, to zanim dodamy końcówkę **-ed**, ostatnią spółgłoskę będziemy musieli podwoić.

stop / stopped

zatrzymać się, przestać

Chciałabym jeszcze zwrócić Ci uwagę na to, że zwykle kiedy dodajemy końcówkę **-ed**, wymawiamy tylko **d**. Inaczej będzie w przypadku tych czasowników, które w formie podstawowej kończą się w pisowni lub w wymowie na "d" lub "t". Wtedy końcówkę **-ed** będziemy wymawiać jako dodatkową sylabę. Posłuchaj:

start / started

zaczynać

decide / decided

postanowić

Przykładowe zdanie twierdzące w *Past Simple* odmienione przez wszystkie osoby wyglądałoby tak:

I started at 8:00.

You started at 8:00.

He started at 8:00.

She started at 8:00.

It started at 8:00.

We started at 8:00.

You started at 8:00.

They started at 8:00.

Jak widzisz, forma czasownika we wszystkich osobach pozostaje taka sama.

Jeśli chodzi o pytania i przeczenia, to podobnie jak w czasie *Present Simple* tworzymy je za pomocą operatora. Tyle tylko, że tutaj ten operator to „did”. Operator, tak samo jak czasownik, we wszystkich osobach ma identyczną formę.

didoperator czasu *Past Simple*

Poza tym, że sam operator jest inny niż w *Present Simple*, cała reszta – to znaczy miejsce operatora w zdaniu, użycie „not” w przeczeniach i tak dalej – będzie wyglądała dokładnie tak samo, jak w czasie teraźniejszym. Schemat przeczenia jest na przykład taki:

osoba + did + not + czasownik + reszta zdania

Skrót od „did not” to „didn't”.

didn't

skrót od did not

Zapewne pamiętasz, że kiedy w *Present Simple* w zdaniu pojawiał się operator, to czasownik był zawsze tylko w formie podstawowej – bez żadnych końcówek. W *Past Simple* będzie podobnie. Zresztą zobacz sam, co się dzieje ze słowem „start” z powyższych zdań, kiedy zamieniam je na przeczenia:

I did not / didn't start at 8:00.
You did not / didn't start at 8:00.
He did not / didn't start at 8:00.
She did not / didn't start at 8:00.
It did not / didn't start at 8:00.
We did not / didn't start at 8:00.
You did not / didn't start at 8:00.
They did not / didn't start at 8:00.

W przypadku pytań kolejność słów w zdaniu będzie taka:

did + osoba + czasownik + reszta zdania

Żeby zobaczyć, jak to będzie wyglądało w praktyce, spójrz na listę pytań poniżej:

Did I start at 8:00?
Did you start at 8:00?
Did he start at 8:00?
Did she start at 8:00?
Did it start at 8:00?
Did we start at 8:00?
Did you start at 8:00?
Did they start at 8:00?

I znowu do kompletu zostały nam tylko krótkie odpowiedzi. Podobnie jak w innych czasach, w krótkich odpowiedziach pojawi się ten sam operator, który był w pytaniu. W przypadku czasu *Past Simple* oznacza to, że użyjemy operatora „did”.

A oto lista możliwych krótkich odpowiedzi:

Yes, I did. / No, I didn't.
Yes, you did. / No, you didn't.
Yes, he did. / No, he didn't.

Yes, she did. / No, she didn't.

Yes, it did. / No, it didn't.

Yes, we did. / No, we didn't.

Yes, you did. / No, you didn't.

Yes, they did. / No, they didn't.

I tym sposobem poznałeś wszystkie podstawowe zasady, jakimi rządzi się czas *Past Simple* - dotyczą one zarówno zdań z czasownikami regularnymi, jak i nieregularnymi.

Przy okazji omawiania *Present Continuous* wspominałam Ci, że są pewne słowa, po których możesz rozpoznać ten czas. *Past Simple* rozpoznasz po:

yesterday

wczoraj

last

zeszły, ubiegły

ago

temu

Możesz na przykład powiedzieć:

I went to work by tube yesterday.

Pojechałam wczoraj do pracy metrem.

"Went" to czas przeszły od nieregularnego czasownika "go". O tym pomówimy sobie bardziej szczegółowo na następnej lekcji.

I worked in Spain last summer.

Pracowałam w Hiszpanii w zeszłym roku latem.

My grandmother lived in this house forty years ago.

Moja babcia mieszkała w tym domu czterdzieści lat temu.

Jak zauważyłeś, „last” będziemy wstawiać przed dokładnym określeniem czasu („last summer”), a „ago” na samym końcu frazy („forty years ago”) – czyli w zasadzie tak samo, jak po polsku.

I w tym miejscu warto nawiązać do niewątpliwie przydatnej umiejętności podawania dat w języku angielskim. Nie obejdzie się więc bez nazw miesięcy. A oto i one:

January

styczeń

February

luty

March

marzec

April

kwiecień

May

maj

June

czerwiec

July

lipiec

August

sierpień

September

wrzesień

October

październik

November

listopad

December

grudzień

Nazwy miesięcy, podobnie jak dni tygodnia, po angielsku zawsze zapisujemy wielką literą.

Nie zawsze, kiedy zapisujemy datę, piszemy całą nazwę miesiąca. Najczęściej używa się skróconych form:

Jan
Feb
Mar
Apr
May
Jun
Jul
Aug
Sep
Oct
Nov
Dec

Znasz już liczebniki główne (na przykład: jeden), ale wiadomo, że przy podawaniu dat

wykorzystujemy liczebniki porządkowe (na przykład: pierwszy). Zasada ich tworzenia jest taka, że we wszystkich, oprócz 1, 2 i 3 (21, 31, 22, 32 itd.) dodajemy końcówkę **-th**. Pierwsze trzy liczebniki porządkowe to zupełnie odrębne słowa - „first”, „second” i „third”. Posłuchaj teraz i powtórz po mnie:

1st first

pierwszy

2nd second

drugi

3rd third

trzeci

4th fourth

czwarty

5th fifth

piąty

6th sixth

szósty

7th seventh

siódmy

8th eighth

ósmy

9th ninth

dziewiąty

10th tenth

dziesiąty

11th eleventh

jedenasty

12th twelfth

dwunasty

13th thirteenth

trzynasty

20th twentieth

dwudziesty

23rd twenty-third

dwudziesty trzeci

24th twenty-fourth

dwudziesty czwarty

30th thirtieth

trzydziesty

31st thirty-first

trzydziesty pierwszy

Przyjrzyj się teraz skrótom, które zapisałam przy każdej kolejnej liczbie. To dzięki nim wiadomo, czy liczebnik zapisany przez nas cyfrą jest porządkowy, czy główny. Jak zauważyłeś, przy liczebniku zawsze widnieją jego dwie ostatnie litery, a właściwie końcówka, którą dodajemy, żeby stworzyć liczebnik porządkowy. W większości przypadków te dwie litery to oczywiście **-th**.

A jak zapamiętać końcówki 1st, 2nd i 3rd? Wbrew pozorom może to być bardzo łatwe. Wystarczy, że zapamiętasz słowo STANDARD. Wyrzucić teraz z niego literki „A”. Co Ci zostało?

ST - ND - RD

Czyli właśnie końcówki trzech pierwszych liczebników porządkowych - 1st, 2nd, 3rd :). Może dzięki temu nie będą Ci się one mylić.

Zanim zaczniesz płynnie podawać dowolne daty, musisz się jeszcze dowiedzieć, jak mówimy w którym roku coś się stało.

W języku angielskim sprawa jest trochę mniej skomplikowana niż po polsku. Wcale nie trzeba znać wielkich czterocyfrowych liczb, żeby umieć powiedzieć na przykład, w którym roku zaczęła się II wojna światowa. Wystarczy umieć liczyć od 1 do 100, a to dlatego, że będziemy sobie te czterocyfrowe liczby najczęściej dzielić na pół. Na przykład 1987 to 19 - 87, czyli dosłownie dziewiętnaście osiemdziesiąt siedem.

nineteen eighty-seven

1987

Tylko te lata, które mają 0 na trzeciej pozycji od końca, można przeczytać „po naszymu”:

two thousand and nine

2009

A taki rok, w którym 0 jest na drugiej pozycji od końca, przeczytamy tak:

nineteen oh seven

1907

Jeśli chodzi o sposoby zapisywania pełnej daty, to jest ich kilka. Może być na przykład:

24th Aug 1999

albo:

24 Aug 1999

Odczytywać je będziemy jednak zawsze tak samo, przed liczebnikiem dodając „the”, a przed miesiącem „of”. Powyższą datę przeczytałabym więc tak:

the twenty-fourth of August nineteen ninety-nine

24 sierpnia 1999

Na sam koniec dzisiejszej lekcji chciałabym Ci opowiedzieć o jeszcze jednej rzeczy związanej z określaniem czasu. Są w języku angielskim trzy słówka, których się w tym celu używa: „in”, „on” i „at”, z tym że każde z nich będziemy stosować w innej sytuacji.

„In” będziemy łączyć z wyrażeniami odnoszącymi się do dłuższych okresów czasu, jak na przykład wiek, rok, miesiąc czy pora roku:

"in the 20th century"

century
wiek

"in 1998"

"in June"

"in (the) summer"

Będziemy go również używać w połączeniu z porami dnia:

"in the morning / afternoon / evening"

Wyjątkiem będzie tu słowo „night”, które łączy się z „at”.

"at night"

„On” będziemy używać mówiąc o konkretnych dniach (dzień tygodnia, święto, konkretna data):

"on Saturday"

"on 1st April 1981"

"on my birthday"

birthday

urodziny

„At” będziemy łączyć z godzinami, porami posiłków i wtedy, kiedy mówimy na raz o kilku dniach (np. weekend):

"at 7 a.m."

"at lunchtime"

lunchtime

pora lunchu

"at the weekend"

Przed słówkiem „last” z kolei nie użyjemy żadnego przyimka. Powiemy po prostu:

"last night"

"last Sunday"

"last week"

Zanim się pożegnamy, chciałabym zadać Ci kilka pytań.

Did you cook dinner yesterday?

Did you listen to the radio in the morning?

Did you like this lesson?

Zobacz odpowiedzi

1. Yes, I did. / No, I didn't.

2. Yes, I did. / No, I didn't.

3. Yes, I did. / No, I didn't.

Na dzisiaj to już wszystko. Cieszę się, że dzielnie doszedłeś do końca tej lekcji :). A na kolejnym spotkaniu jeszcze przez chwilę zajmiemy się czasem *Past Simple* - pomogę Ci rozszerzyć Twoje wiadomości i utrwalić te, które już zdobyłeś. W międzyczasie jak zwykle zapraszam Cię na powtórkę.

See you,
Patrycja

6ka.pl

Ściąga

Gramatyka

Past Simple

Past Simple to czas przeszły, którego używamy mówiąc o rzeczach zdarzających się w przeszłości z jakąś regularnością albo o takich, które wydarzyły się w jakimś określonym momencie. Do czasowników regularnych dodajemy w zdaniach twierdzących końcówkę **-ed**.

Zdania w Past Simple - Czasowniki regularne (np. "start")

I **started**
you **started**
he/she/it **started**

we **started**
you **started**
they **started**

Did Operator czasu Past Simple

Zdania przeczące:

I **did not (start)**
you **did not (start)**
he/she/it **did not (start)**

we **did not (start)**
you **did not (start)**
they **did not (start)**

Zdania przeczące - formy skrócone:

I **didn't (start)**
you **didn't (start)**
he/she/it **didn't (start)**

we **didn't (start)**
you **didn't (start)**
they **didn't (start)**

Pytania:

Did I (start)... Czy ja (zaczęłam)..
Did you (start)... Czy ty (zaczęłeś)...

Did he (start)...	Czy on (zaczął)...
Did she (start)...	Czy ona (zaczęła)...
Did it (start)...	Czy ono (zaczęło)...
Did we (start)...	Czy my (zaczęliśmy)...
Did you (start)...	Czy wy (zaczęliście)...
Did they (start)...	Czy oni (zaczęli)...

Months - Miesiące

January (Jan)	styczeń
February (Feb)	luty
March (Mar)	marzec
April (Apr)	kwiecień
May (May)	maj
June (Jun)	czerwiec
July (Jul)	lipiec
August (Aug)	sierpień
September (Sep)	wrzesień
October (Oct)	październik
November (Nov)	listopad
December (Dec)	grudzień

Ordinal Numbers - Liczebniki Porządkowe

1st first	pierwszy
2nd second	drugi

3rd third	trzeci
4th fourth	czwarty
5th fifth	piąty
6th sixth	szósty
7th seventh	siódmy
8th eighth	ósmy
9th ninth	dziwiąty
10th tenth	dziesiąty
11th eleventh	jedenasty
12th twelfth	dwunasty
13th thirteenth	trzynasty
20th twentieth	dwudziesty
23rd twenty-third	dwudziesty trzeci
24th twenty-fourth	dwudziesty czwarty
30th thirtieth	trzydziesty
31st thirty-first	trzydziesty pierwszy

Dates and Time - Daty i czas

yesterday	wczoraj
last	zeszły, ubiegły
ago	temu
nineteen eighty-seven	1987
two thousand and nine	2009
nineteen oh seven	1907
the twenty-fourth of August nineteen ninety-nine	24 sierpnia 1999

In

in the 20th century	w XX wieku
in 1998	w 1998
in june	w czerwcu
in (the) summer	latem
in the morning / afternoon / evening	rano / popołudniu / wieczorem

On

on Saturday	w sobotę
on 1st April 1981	1 kwietnia 1981
on my birthday	w moje urodziny

At

at 7 a.m.	o 7 rano
at lunchtime	w porze lunchu
at the weekend	w weekend
at night	w nocy

Last

last night	wczoraj wieczorem
last Sunday	w zeszłą niedzielę

last week w zeszłym tygodniu

